

Kwartje voor een ijsje

JANJAAP LUIJT

Begin mei mocht ik in Dresden een lezing geven over een vroeg achttiende-eeuwse verzamelaar en boekdrukker op een congres voor onderzoekers van numismatische literatuur. Er waren veel bekenden, maar verder geen Nederlanders. Zoals dat gaat bij congressen werden de deelnemers de avond voorafgaande aan de lezingencyclus ontvangen door het plaatselijke instituut. In dit geval heette het Münzkabinett van de Staatliche Kunstsammlungen Dresden ons van harte welkom in zijn volledig nieuwe onderkomen in het Residenzschloss in het hartje van de stad. De ontvangst ging gepaard met de gebruikelijke formaliteiten. Allereerst een welkomstwoord van de directeur van het museum, gevolgd door een toespraakje van de voorzitter van het Deutsche Numismatische Gesellschaft. Vervolgens mocht de voorzitter van het Sächsische Numismatische Gesellschaft het woord voeren

en een penning aan het museum overhandigen, om de toesprakenreeks te laten afsluiten door zijn 'vakbroeder' van de Numismatische Verein zu Dresden. Na de bijbehorende applausjes, het dankwoord van de museumdirecteur en de overige beleefdheden, konden de aanwezigen onder het genot van een glaasje nader met elkaar kennismaken of hun netwerk onderhouden.

Op weg naar een glas wijn, werd ik aangesproken door Thomáš, conservator van een penningkabinet in een Centraal-Europees land. Hij opende het gesprek met de binnenkomer: 'So what is your passion?' Terwijl ik een gevat antwoord probeerde te vinden, dat ook nog eens numismatisch verantwoord zou klinken, zei hij: 'Mine is making ice-cream', gevolgd door: 'and what flavour do you like most?' U zult begrijpen, het werd een buitengewoon gezellige avond. ■



Bij de voorplaat

1609. Drievoudig verbond hernieuwd

Voorzijde: Nederlandse leeuw, Franse lelie en Engelse roos. Omschrift: + CONTRA + VIM + TIRANNORVM + 1609 (Tegen het geweld van de tirannie).

Keerzijde: Drie aaneengesloten harten waarboven een wolk met Jehova in het Hebreeuws. Omschrift: . + . IVNCTA + CORDA + FIDELIVM (De harten van de gelovigen zijn verenigd).

vL.II 50.4; JMP 1953.92; TMP 1901 blz.130; Goud 42,32 gram, 51,5 mm.

Na het afbreken van de onderhandelingen tussen de vertegenwoordigers van de Aartshertogen en de Republiek werd het verlangen naar vrede steeds groter. Tussen de Republiek en Brussel kwamen geheime onderhandelingen op gang, eerst gericht op vrede en, toen die onhaalbaar bleek, op wapenstilstand. Frankrijk en Engeland waren daarbij als partijen betrokken. In 1608 stuurde Hendrik IV zijn gezant Jeannin naar Den Haag om daar een verdrag te ondertekenen met de Republiek ter verzekering van de steun van Frankrijk indien de vijandelijkheden zouden worden hervat. Hierdoor werden de onderhandelingen met Spanje hervat met in april 1609 het Twaalfjarig Bestand als resultaat. Op 22 juli 1609 werd het drievoudig verbond tussen Engeland Frankrijk en de Republiek vernieuwd ter ondersteuning van het Twaalfjarig Bestand.

Penningen, als deze in goud, werden geslagen in opdracht van de afzonderlijke Staten, stedelijke overheden of Staten-Generaal. Bevestigd aan ketens, dienden ze overwegend als beloningen of geschenken respectievelijk aan militaire bevelhebbers of buitenlandse gezanten (zie Fred.Muller Ned. Portretten 2249a, 2252d).

Foto aangeboden door Munthandel Verschoor.